

#U GOSTIMA#

Stara je uzrečica, kako ne pada snijeg da pokrije selo, već da svaki stvor u njemu ostavi svoj trag. Slično tomu, stari su Rimljani razne hvalisavce i lažljivce ocjenjivali zazivom – *facta locutum*. Šire prevedeno; isključivo činjenice govore same po sebi, a sve je ostalo farbanje.

U svjetlu ovih mudrosti, ili kako bismo suvremeno-sociološki rekli – na temelju empirijskih podataka – moguće je analizirati podatke koji su danas objavljeni, a odnose se na politička opredjeljenja i preferencije birača talijanske manjine u nas, povezano uz prekjučerašnje parlamentarne izbore u Italiji.

Rezultati glasovanje 'talijanske manjine' na talijanskim izborima

Pozabavimo se [konačnim rezultatom glasovanja](#). Po podacima (glasovalo ih je 4.993 ili cca 40%), 'naši su Talijani' u izborima za oba Doma (dvodomni Parlament) najviše glasova dali Desnoj koaliciji stranaka (33%), potom Lijevoj koaliciji (30%) i neznatno malo grupaciji Pet zvjezdica (12%).

Ima li tu nečeg analitički interesantnog, poglavito u odnosu na njihovo biračko opredjeljenje i izbor na raznim hrvatskim izborima? Ima!

Poznato je i evidentirano da 'naši Talijani' na izborima svih razina u Hrvatskoj (Istra i Rijeka) uvijek i gotovo isključivo glasuju za Lijeve koalicije i stranke (IDS i SDP). No začudo, ili ne, vidimo da je ovo njihovo izborna opredjeljenje jako naopako, kontradiktorno i zapravo enigmatično. Vidimo kako su u Hrvatskoj Ljevičari, dok su u talijanskim okolnostima pretežito nacionalni Desničari.

Ovaj je izborni test pokazao originalno opredjeljenje 'naših Talijana'. Kod njih identitetski dominira talijanski nacionalni naboj, slično većini Talijana u Italiji. Vidimo, nasuprot tomu, da u Hrvatskoj iskazuju svoje, ideološki i nacionalno, protuhrvatsko suverenističko opredjeljenje. To je, nota bene, posve u skladu s povijesnim političkim ponašanjem talijanske zajednice. Ali, uz to, i sa suvremenim društvenim rascjepima u Istri, gdje se oni uvijek nacionalno izjašnjavaju Talijanima, očekujući i vabeći da se mi istarski Hrvati izjašnjavamo Istrijanima. Što nemali broj to i čini.

Hitno uvesti 'dobru talijansku praksu' u hrvatski izborni sustav

Valja, nadalje, učiniti kratku usporednu analizu ovog slučaja s izbornim zakonom i biračkim pravima hrvatskih građana u dijaspori, poglavito u BiH.

Poznato je kako se Ljevica, uključivo s IDS-om, godinama upire da se ograniče biračka prava ovih hrvatskih skupina, smanji broj njihovih zastupnika, a osobito da se ograniče biračka mjesta i biračke tehnike, kako se sudjelovanje hrvatske dijaspori ne bi povećalo, već radikalno smanjilo. Ta se politička Agenda Ljevice uspješno provodi, pa se došlo do toga da je izborna participacija hrvatske dijaspori u okviru jednoznačenkastog broja.

Nasuprot tomu, eto sada se to jasno vidi, talijanska je dijaspora u Hrvatskoj glasovala u

višestruko većem postotku (i neka je). Gotovo jednako 'domaćim izborima', i to zahvaljujući 'dobrom izbornom zakonu', korištenju raznih ponuđenih biračkih tehnika i višednevnom izbornom razdoblju.

Dvolično ponašanje hrvatske politike

Na cjelokupno opisano izborno ponašanje i odabir talijanskog biračkog tijela u Hrvatsko, s pozicije sloboda i demokracije, ne može se izreći nikakva primjedba ili zamjerka. Dapače!

Ono međutim, promatrano s motrišta političkog, istarskog i hrvatskog, realiteta, a što bode u oči i što je politički nepodnošljivo, jest jedno ovakvo dvolično ponašanje hrvatske politike, poglavito one s Ljevice, koje sadržava diskriminirajuće elemente u odnosu na hrvatsku iseljenu i manjinsku zajednicu.

To je dalekosežno negativan proces, jako razoran za hrvatsko demografsko, nacionalno, političko, demokratsko, pa i europsko biće.

Zato treba primijeniti nova, 'europska' pravila oko sudjelovanja hrvatske dijaspeore u političkom i izbornom procesu, po uzoru na Italiju.

Za očekivati je kako će IDS, potpredsjednik Sabora F. Radin i njegova zajednica, biti prvi koji će to poduprijeti, bez da traže 'za sebe' dodatne političke i ine pogodnosti. (dr. Mario Sošić)

